

aby o společné věci, o jejíž vydání se z důvodu vlastnického práva žaluje, byl vydán různý rozsudek ohledně každého spolčeníka; je tedy právní názor odvolacího soudu v té příčině mylným. (§ 503 č. 4 c. ř. s.)

Podle § 14 c. ř. s. vztahuje se při nerozlučném spolčenství rozepře, je-li některý spolčeník liknavý, účinek procesního úkonu druhého spolčeníka, jenž byl v rozepři činným, také na spolčeníka líknavého a prospívá tomuto tak, jako by sám byl onen procesní úkon předsevzal.

Vzhledem k tomu neměl býti proti Karlu S-ovi vydán rozsudek pro zmeškání podle § 396 c. ř. s., nýbrž měly námitky přednesené Františkem S-em býti posuzovány tak, jako by byly předneseny oběma žalovanými spolčeníky rozepře. Rozsudek pro zmeškání proti Karlu S-ovi byl vydán až po provedení celého řízení před soudem první stolice. Měl proto první soud, rozhoduje věc, přihlížeti podle § 14 c. ř. s. i ohledně Karla S-a ke všem dalším výsledkům sporu. Poněvadž pak podle těchto je žaloba bezdůvodnou i ohledně Karla S-a, měla býti žaloba zamítnuta ohledně obou obžalovaných. Poněvadž se tak, pokud jde o Karla S-a, nestalo, byla věc po právní stránce mylně posouzena. Bylo proto vyhověti dovolání Karla S-a a změnití ohledně něho rozsudky nižších soudů a zamítnouti žalobu i ohledně Karla S-a.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně
ze dne 14. listopadu 1935 Rv I 109 a 110/34.

Dr. Jaroslav Homolka.

Z judikatury krajského soudu civilního v Praze jako soudu odvolacího ve věcech pracovních.

1. Paušalování odměny (zák. č. 91/18 a § 879 obč. zák.) za nepovolené hodiny přesčasové v zemích, kde nelze prováděti zákon o 8 hodinové době pracovní (čl. 11, 16 smlouvy č. 80/1922) není ani nepřipustné a nezákonné, ani proti dobrým mravům.

V obou prvních instancích zamítnuta byla žaloba, již domáhal se žalobce na žalované straně zvláštního honorování přesčasových pracovních hodin, odpracovaných jím jako montérem ve službách žalované v Persii.

Žalovaná strana neuzavřela původně se žalobcem pracovní smlouvu, nýbrž jako plnomocnice perské vlády doporučila jej této jako dělníka pro cukrovar s tím, že jeho práce trvající denně 12 hodin bude perskou vládou odměňována paušální měsíční částkou a teprve pro případ, že perskou vládou přijat nebude, bude převzat žalovanou stranou za stejných podmínek při stejné pracovní povinnosti. Podle tohoto příslibu — ježto žalobce pak skutečně perskou vládou přijat nebyl — byl převzat do služeb žalované v Persii jako zedník při paušální měsíční odměně a naturálních požitcích proti

12hodinové denní pracovní povinnosti. Žalovaná strana honorovala mu pak dobrovolně zvláště práci více než 10hodinovou a nyní se žalobce domáhá zaplacení ještě zbývajících hodin nad 8hodinovou dobu pracovní odpracovaných.

Soud I. stolice posuzoval doložku o 12hodinové době pracovní za neplatnou proto, že kontrahenty byly žalobce a perská vláda, smlouva (prostřednictvím žalované, která měla smluvní povinnost doporučit perské vládě schopné dělnictvo) uzavřena v Praze a musí tudíž se zřetelem na ustanovení § 36 obč. zák. býti posuzována podle zdejších zákonů a zejména též podle zákona o 8hodinové době pracovní. Podle § 1017 obč. zák. vznikla práva a povinnosti přímo perské vládě jako zmocnitelce a žalovaná nemá odpovědnosti za nedodržení smlouvy s perskou vládou. Žalovaná uzavřela v důsledku nepřijetí žalobce perskou vládou s tímto služební smlouvu v Persii se zpětnou platností za podmínek, dříve sjednaných. Soud I. stolice použil proto ustanovení § 4 obč. zák. a se zřetelem na § 6 zák. č. 91/18 prohlásil dohodu o paušalování odměny za nepovolené přesčasové hodiny nicotnou a ježto i výše paušálně smluveného měsíčního platu uznal také za dostatečnou odměnu i pro hodiny přesčasové, založil na této právní úvaze svůj rozsudečný výrok.

Soud II. stolice zamítl odvolání, a to z těchto důvodů:

Byla tu uzavřena smlouva mimo naše území v Persii, kde není zákona o 8hodinové době pracovní, jak plyne i z čl. 11 smlouvy č. 80/22 a tam ji bylo také plniti. Podle § 37 obč. zák. je tento poměr posuzovati podle řádu místa, kde byla uzavřena smlouva. Žalobce pracoval v Persii, pro níž ani podle mezinárodních smluv neplatí zákon o 8hodinové době pracovní, kde nelze zákon ten ani prováděti (čl. 16 smlouvy č. 80/22) a pro níž jako pro cizince nemohou zdejší úřady povolovati práci přes 8hodinovou dobu pracovní a kde není úřadu, který by dával k práci té povolení nehledě k tomu, že pracováno bylo v cukrovaru perské vlády. Nelze proto na předmětnou smlouvu užití ustanovení zákona č. 91/19. Avšak i kdyby jej mělo býti použito, byla tu smluvena paušální částka za veškeré práce a taková paušalování odměny za práci v uvedených zemích není nepřipustným a nezákonným a není proti dobrým mravům, zejména když při přirovnání nejen k poměrům u nás, ale i v místě práce, je odměna ta přiměřenou době pracovní, pracovní námaze, vzdělání, zručnosti a stáří dělníka.

(Rozsudek pracovního soudu v Praze ze dne 17. XII. 1934 čj. Cpr III 719/34 a krajského soudu civilního v Praze jako odvolacího ze dne 29. X. 1935, čj. Opr. 97/35.)

2. Poměr jednatele společnosti s r. o. k této předopoměru služebnímu a nezáleží na tom, že jednatele funkce nevyčerpává převážně jeho výdělečnou činnost vůbec a je proto pro žalobu společnosti s r. o. proti takovému jednatele pro ná-

rok z pracovního poměru vzniklý příslušný soud pracovní. Zmatečnosti uvedené v § 28, č. 3 zák. č. 131/31 Sb. z. a nař. je dbáti z úřední povinnosti i soudem odvolacím, a to i když nebyla namítána.

Žalovaný vytýkal v odvolání, že pracovní soud byl věcně nepřislušný k projednání věci s ním, neboť prý pro spor s jednatelem i když jde o smlouvu služební, není příslušným soud pracovní, když samostatná výdělečná činnost žalovaného jednatele je hlavním jeho zaměstnáním, kteroužto námitku však během sporu v I. instanci vůbec neuplatňoval.

Podle § 33, odst. 2. zák. o pracovních soudech námitku nepřislušnosti soudu, která nebyla učiněna před pracovním soudem, nelze před soudem odvolacím již uplatňovati, pokud jí soud nemá dbáti z moci úřední.

Svou příslušnost má pracovní soud zkoumati z úřední povinnosti. V §§ 22 a 28, č. 3 prohlašuje zákon řízení za zmatečné, bylo-li rozhodnuto o věci, která nenáleží před soudy pracovní.

Ze všech těchto ustanovení vyplývá, že též odvolací soud, i když to nebylo namítáno, má z úřední moci dbáti zmatečnosti uvedené v cit. § 28, č. 3.

Bylo mezi stranami nesporným, že žalovaný byl jednatelem žalující a že jako takový měl nárok na služné a provise.

Poměr jednatele společnosti s r. o. jest zpravidla poměrem mandátním, je-li však za jednatelství ujednána odměna, též poměrem služebním. Žalovaný nepopřel, že byl k žalující také v poměru služebním jako jednatel.

Žalující domáhala se tedy jako zaměstnavatelka žalovaného, který byl jejím jednatelem a zaměstnancem, na žalovaném zaplacení neoprávněně v prodejně žalující žalovaným jejím jednatelem a zaměstnancem vyinkasovaných peněz — uplatňuje tedy nárok z pracovního poměru. Pro nároky z pracovního poměru jsou podle § 2 zák. č. 131/31 výlučně příslušné pracovní soudy a podle § 2 cit. zák. přísluší rozhodnutí o náhradních nárocích ze služebního poměru také pracovním soudům.

Vzhledem k tomu je nerozhodným, zda žalovaný vykonával jednatelskou funkci tak, že nevyčerpávala převážně jeho výdělečnou činnost vůbec a byl proto pracovní soud k projednání žaloby proti žalovanému příslušný.

(Rozsudek krajského soudu civilního v Praze jako odvolacího ve věcech pracovních ze dne 18. října 1935, č. j. Opr. 628/34.)

Dr. V. Sýkora.